

Έρευνα αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης (2018)

Με βάση τη δεύτερη συνάντηση αποφοίτων στις 18 και 19 Μαΐου 2018

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης (ΠΚ) διατηρεί ένα εκτεταμένο δίκτυο επικοινωνίας με αποφοίτους του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει διοργανώσει δύο συναντήσεις στην πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, την 1^η στις 15 Δεκεμβρίου 2007 και τη δεύτερη στις 18 και 19 Μαΐου 2018. Διαθέτει ιστοσελίδα για αυτούς http://sociology.soc.uoc.gr/?page_id=457, και έχει συμβάλει στη σωματειακή τους υπόσταση. Στο πλαίσιο της διοργάνωσης της 2^{ης} Συνάντησης Αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας, όπως και στην πρώτη, διεξήχθη ηλεκτρονική έρευνα για τη διερεύνηση του ‘κοινωνικού τους προφίλ’, τα ευρήματα της οποίας παραθέτουμε συνοπτικά παρακάτω.

Η ταυτότητα και ο στόχος της έρευνας

Η έρευνα διεξήχθη ηλεκτρονικά και ανώνυμα μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος Κοινωνιολογίας (<http://sociology.soc.uoc.gr/?p=7189>) το διάστημα 1 Μαρτίου - 10 Μαΐου 2018, πριν τη διοργάνωση της 2^{ης} Συνάντησης Αποφοίτων. Επιστημονικός υπεύθυνος της έρευνας ήταν ο καθηγητής του Τμήματος Μηνάς Σαματάς και την επεξεργασία των δεδομένων έκανε ο Περικλής Δράκος, μέλος ΕΔΗΠ του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

Απάντησαν συνολικά ανώνυμα 57 απόφοιτοι από την Ελλάδα και το εξωτερικό όλων των ετών και από αυτούς επιλέξαμε 50 που είχαν απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις. Όλοι αποφοίτησαν μετά το 2007, και ήταν 26 γυναίκες και 24 άνδρες, με μέση ηλικία της πλειοψηφίας κάτω από τα 30 (60%) και με μέσο βαθμό πτυχίου Λίαν Καλώς 76%, άριστα 14.3% και καλώς 10,2%.

Ο στόχος της έρευνας ήταν όχι μόνο η διερεύνηση του “κοινωνικού προφίλ” των αποφοίτων του Τμήματος των ετών αποφοίτησης 2007 – 2017, αλλά και η παρουσίαση και η συζήτηση των στοιχείων αυτών στη συνάντηση των αποφοίτων όπως και έγινε, καθώς και η σύγκρισή τους με τα προηγούμενα στοιχεία της σχετικής έρευνας στην πρώτη συνάντηση αποφοίτων το 2007.

Διαμονή: Το 2018 το 40% όσων μας απάντησαν έμενε στην Κρήτη, το 30% στην Αττική, το 8% στο εξωτερικό, το υπόλοιπο 20% στην υπόλοιπη Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους το 90% όσων μας απάντησαν έμενε στο Ρέθυμνο μακριά από τον τόπο κατοικίας των γονέων τους, ενώ μόνο το 10% ήταν από το Ρέθυμνο. Το 77% νοίκιαζε σπίτι στο Ρέθυμνο, και το 10% έμενε στην εστία. Η διαμονή τους στο Ρέθυμνο αξιολογήθηκε από καλή (33%) έως πολύ καλή (59%) για το 92% όσων απάντησαν.

Τα **βασικά επαγγέλματα των γονέων τους** ήταν: 7% αγρότες, 27% δημόσιοι υπάλληλοι, 16% ιδιωτικοί υπάλληλοι, και 36% ελεύθεροι επαγγελματίες.

Οι περισσότεροι που μας απάντησαν **προέρχονται κοινωνικά** από γονείς με μεσαία και χαμηλή οικονομική δυνατότητα, που αντιμετώπιζαν τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις όταν σπούδαζαν από σχετικά δύσκολα 26% έως πολύ δύσκολα 15%. Δηλαδή συνολικά δυσκολευόταν οικονομικά οι γονείς του 41% των αποφοίτων που μας απάντησαν, ενώ σχετικά εύκολα αντιμετώπιζαν τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις το 12,8%.

Οικογενειακή κατάσταση: Το 36% έμενε μαζί με τους γονείς του (το 50% των γυναικών και το 22% των ανδρών), ενώ το 64% έμενε μόνο του. Το 23% είναι έγγαμοι (το 21% των γυναικών και το 26% των ανδρών), ενώ το 80% των γυναικών είναι άγαμες και το 74% των ανδρών. Παιδιά έχει μόνο το 19% (1-2 το 88%). Το 74% των ανδρών έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

Δήλωσαν συνολικά **ευχαριστημένοι από τις σπουδές τους** στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του ΠΚ **σε ποσοστό 87%** (απλά ευχαριστημένοι 39% και πολύ ευχαριστημένοι 48%), δυσαρεστημένοι 4,5% (πολύ 3,0%), ενώ ουδέτερη γνώμη δήλωσε το 19,4%. Το ποσοστό ικανοποίησης είναι αρκετά υψηλότερο από το 76,1% που εκφράστηκε στην έρευνα του 2007, ενώ δυσαρεστημένης και ουδέτερης γνώμης ήταν το 13% (πολύ μικρότερο του 24,9% του 2007.) Το 70,5% είχε δηλώσει το Τμήμα Κοινωνιολογίας ΠΚ μεταξύ των πέντε πρώτων επιλογών προτίμησης για τις πανελλήνιες εξετάσεις, ενώ το 2007 μόνο 48,7%.

Το 44% συμμετείχε σε **πρόγραμμα πρακτικής άσκησης** του Τμήματος (μόνο το 15% το 2007), 48% γυναίκες και 38% άνδρες.

Οι σπουδές τους στην επιστήμη της κοινωνιολογίας έχουν επηρεάσει τη ζωή τους: πολύ 88%, λίγο 10%, καθόλου 2%. Αν ήταν πάλι τελειόφοιτοι Λυκείου **θα σπούδαζαν ξανά Κοινωνιολογία σε ποσοστό 79%**, ενώ όχι το 21%. Τους ενδιέφερε το επιστημονικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας στην αρχή των σπουδών τους: πολύ το 59%, λίγο 33%, καθόλου 9%.

Είχαν ολοκληρώσει ή πραγματοποιούσαν κατά τον χρόνο της έρευνας **μεταπτυχιακές σπουδές το 41,3%** (πολύ περισσότεροι του 19,4% το 2007), σημαντικά περισσότεροι άνδρες (28%) από γυναίκες (13%).

Η εργασιακή τους κατάσταση τους ήταν: **απασχολούμενοι 54,3%** (λιγότεροι από το 2007 που ήταν 79,1%) μάλλον λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλοί περισσότεροι άνδρες, **άνεργοι 34,7%** (διπλάσιοι του 15% το 2007) πολλές περισσότερες άνεργες γυναίκες και μη ενεργοί 10,7 (6,0% το 2007). Οι

εργαζόμενοι είχαν πλήρη απασχόληση σε ποσοστό 70,8%, μερική απασχόληση 8,3% και εποχιακή απασχόληση 20,8%.

Ο βαθμός αντιστοιχίας των σπουδών τους με τη σημερινή τους απασχόληση είναι : απόλυτα σχετικός 28%, αρκετά σχετικός 16,5%, και άσχετος 56%, δηλαδή ετεροαπασχολείται σε γενικά άσχετες δουλειές με τη κοινωνιολογία το 56 %. Είναι όμως ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση, δεδομένης της οικονομικής κρίσης, το 76% (πολύ 52%) περισσότερο οι άνδρες, δυσαρεστημένοι 12% και ουδέτεροι 12%. Δήλωσαν ευχαριστημένοι από το μισθό τους το 44% (πολύ το 28%), δυσαρεστημένοι το 20% και ουδέτερη γνώμη είχαν το 36%. Η μορφή της εργασίας τους είναι: στον Ιδιωτικό τομέα συνολικά 63% (54,7% το 2007), στον Δημόσιο τομέα 31% (41,5% το 2007) και αυτοαπασχολούμενοι 6% (3,8% το 2007). Ο τόπος της σημερινής τους εργασίας είναι ο ίδιος με τον τόπο κατοικίας των γονέων τους για το 40%. Η σημερινή τους εργασία βρίσκεται στην πόλη των σπουδών τους (Ρέθυμνο) για το 28%, αλλού στην Ελλάδα 16% και στο εξωτερικό 16%. Θα προτιμούσαν να εργάζονται στο δημόσιο τομέα 44,4% (73% το 2007), στον ιδιωτικό τομέα 28,9% (12% το 2007), και σε δική τους επιχείρηση 26,6% (15 % το 2007).

Πολιτικά δήλωσαν ότι ανήκαν: στην αριστερά 46,6% (περισσότερο άνδρες 57%), πουθενά 35,5% (περισσότερες γυναίκες 54,2%), στο κέντρο 15,5% και δεξιά 2,2%.

Στα ποιοτικά δεδομένα και ανοιχτά σχόλια δήλωσαν ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ήταν κατά σειρά :

1. Οι οικονομικές δυσκολίες, το βιοποριστικό και τα προβλήματα όσων εργαζόταν (28).
2. Το ακριβό κόστος διαβίωσης στο Ρέθυμνο (24).
3. Οι συγκοινωνίες (ΚΤΕΛ: δρομολόγια-κόστος), και η έλλειψη πλοίου (20)
4. Δύσκολη πρόσβαση στα σεμινάρια.
5. Η αμφιβολία για την χρησιμότητα του πτυχίου.
5. Ελλείψεις πολιτισμικών δραστηριοτήτων.

Οι σπουδές τους στην Κοινωνιολογία :

- έχουν επηρεάσει τη ζωή τους

σε προσωπικό επίπεδο θετικά,

όμως σε εργασιακό – επαγγελματικό επίπεδο ελάχιστα έως καθόλου, διότι δεν τους βοηθούν να βρουν ικανοποιητική δουλειά.

- Έχουν συμβάλει στο να ερμηνεύουν τον κόσμο με κριτική σκέψη.
- Άλλαξαν σοβαρά τον τρόπο σκέψης και αντίληψής τους.
- Απόκτησαν κριτική αντίληψη, αυτογνωσία και κοινωνική ευαισθησία, και
- γενικά απόκτησαν χρήσιμες γνώσεις και «κοινωνιολογική φαντασία» για την καθημερινότητα και την αντιμετώπιση της ζωής τους.

Πρόσθετα σχόλια κατά σειρά:

- Δεν υπάρχει ενεργή σύνδεση του Τμήματος με την αγορά εργασίας, ούτε με το δημόσιο.
- Οι κατευθύνσεις των μαθημάτων δεν συνδέονται με την επαγγελματική σταδιοδρομία.
- Το πρόγραμμα σπουδών έχει πολλή θεωρία χωρίς πρακτική εφαρμογή.
- Υπάρχει σοβαρό πρόβλημα αναγνώρισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων και της προκήρυξης θέσεων για κοινωνιολόγους στο δημόσιο.
- Καλό θα ήταν να υπήρχε ασφάλιση και ένσημα στην πρακτική άσκηση ώστε να θεωρείται προϋπηρεσία.

Καταληκτικό σχόλιο του επιστημονικού υπεύθυνου της έρευνας:

Ενώ α. υπάρχει θετικό ενδιαφέρον για τον Σύλλογο Αποφοίτων του Τμήματος Κοινωνιολογίας από τους απόφοιτους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αρκετοί από τους οποίους διατηρούν επικοινωνία με διδάσκοντες και διδάσκουσες, και β. έχουν ήδη εκλεγεί 2 διοικητικά συμβούλια, και γ. στη δεύτερη συνάντηση ορίστηκε προσωρινή εκτελεστική επιτροπή αναζωογόνησης του Συλλόγου, η ενεργή συμμετοχή στο Σύλλογο δεν είναι ικανοποιητική, για πολλούς λόγους, γεωγραφικούς, προσωπικούς και άλλους. Η ύπαρξη και δράση του Συλλόγου πρέπει να απασχολήσει τους ίδιους τους απόφοιτους, εάν πράγματι ενδιαφέρονται να έχουν μια αποτελεσματική συλλογική διεκδίκηση των αιτημάτων τους, αλλά και μια χρήσιμη επικοινωνία και αλληλεγγύη μεταξύ τους. Το Τμήμα Κοινωνιολογίας πάντα θα υποστηρίζει και θα συμπαρίσταται στο Σύλλογο των Αποφοίτων του, τον οποίο θεωρεί «κοινωνικό κεφάλαιο».

Μηνάς Σαματάς

Καθηγητής

Τμήμα Κοινωνιολογίας ΠΚ

samatasm@uoc.gr